

N:o 36.

Kongl. Maj:ts nädiga proposition till Riksdagen, angående efterskänkande af kronans rätt till danaarf efter ogifta Maria Christina Eriksson; gifven Stockholms slott den 10 december 1897.

Sedan ogifta Maria Christina Eriksson från Strengnäs den 11 maj affidit utan att efterlemna kända arfvingar, lät skomakaren Carl Olof Zetterström den 20 i samma månad vid rådstufvurätten i Strengnäs dels i bevakningsändamål förete en så lydande handling: »Carl Olof Zetterström, född 1851 den 29 juli. Han och ingen annan skall hafva vad som finnes efter mig, af mig sjelf skrifvet. Maria Christina Eriksson. Strengnäs den 15 mars 1886», dels ock såsom vittnen för dödsfall afhöra nedannämnda personer, hvilka, enligt hvad det vid förhöret förda protokoll utvisar, dervid berättade: 1:o *ogifta Carolina Eriksson*, att Maria Christina Eriksson, med hvilken vittnet sedan flere år varit bekant, vid ett tillfälle ungefär i november månad 1894 till vittnet yttrat: »Jag har tänkt, att, när jag en gång dör, skall Carl Olof Zetterström få det, jag lemnar efter mig, emedan jag icke har några släktingar, som kunna ärfva mig, och ingen annan, som har gjort sig så förtjent såsom de (Zetterström och hans mor), emedan de uppoffrat sig för mig och hjälpt mig», samt att Maria Christina Eriksson, som vid det omvitnade tillfället varit ensam med vittnet, dervid handlat vid

sundt och fullt förstånd och af fri vilja samt då icke varit särdeles mycket sjuk; 2:o *Anders Fredrik Jansson*, att *Maria Christina Eriksson*, med hvilken vittnet varit bekant sedan år 1868, vid ett samtal för omkring två eller tre år sedan, dervid tal uppstått, huruvida hon snart skulle gifta sig med *Zetterström*, till vittnet yttrat ungefär följande ord: »Om det blir något giftermål af, det vet jag icke, vi kunna dö och jag är så sjuklig, men om jag dör före *Zetterström*, skall han hafva det, jag lemnar efter mig»; samt att vid berörda tillfälle, dervid ej någon utom vittnet varit närvarande, *Maria Christina Eriksson* handlat vid sundt och fullt förstånd och af fri vilja; 3:o *doktorn Lars Herman Lahng*, att vittnet, som en längre tid varit bekant med *Maria Christina Eriksson*, derunder iakttagit, hurusom hon blifvit af *Zetterström* och hans mor städse och särskildt under hennes långa sjukdom träget och ömt omhuldad; att *Maria Christina Eriksson* flere gånger under de senare åren till vittnet yttrat, att efter hennes död *Zetterström* skulle bekomma all hennes qvarlätenskap, och vid ett tillfälle under år 1895 eller nästföregående år framtagit ofvan nämnda, den 15 mars 1886 dagtecknade handling, som nu af vittnet igenkändes vara af henne egenhändigt skriven och innehållande, såsom hon låtit förstå, hennes yttersta vilja; samt att *Maria Christina Eriksson*, som då varit sängliggande sjuk, hvilket, enligt vittnets förmenande, föranledt, att den ifrågasvarande handlingen icke blifvit bevittnad, vid de af vittnet omförmälda tillfällen varit vid fullt och sundt förstånd och handlat frivilligt; 4:o *hustru Erika Julin*, att vittnet igenkände *Maria Christina Erikssons* handstil å förordnandet af den 15 mars 1886; samt 5:o *ogifta Johanna Andersson*, att *Maria Christina Eriksson* vid åtskilliga tillfällen under senare år och sist under vintern kort före dödsfallet till vittnet yttrat, att *Zetterström* efter hennes död skulle hafva all hennes qvarlätenskap såsom erkänsla för det han sett till henne under hennes sjukdom; samt att vid de omvittnade tillfallen, dervid *Maria Christina Eriksson* handlat med sundt och fullt förstånd och af fri vilja. ej någon utom vittnet varit närvarande.

På yrkande af kammaradvokatfiskalsembetet förklarade rådstufvurätten i Strengnäs genom utslag den 28 december 1896, som vunnit laga kraft, att, enär *Maria Christina Eriksson* ej kunde anses hafva genom den ofvan omförmälda handlingen af den 15 mars 1886 eller de omvittnade muntliga uttalandena, hvilka senare ej i två samtidiga vittnens närvaro yttrats, i laga ordning skriftligen eller muntligen borttestamenterat sin qvarlätenskap, densamma skulle såsom danaarf tillfalla kronan, hvarjemte ofvanbemälda *Zetterström* och vice häradshöfdingen *P. O. Lundblad*, hvilken sistnämnde förordnats att i egenskap af god man vårda boet efter den af-

lidna, förpligtades att till kammaradvokatfiskalsembetet redovisa och utgifva samma arf jemte derå till äfventyrs upplupen ränta.

Nu har i en till Kongl. Maj:t den 25 januari innevarande år ingifven skrift Zetterström i underdånighet anhållit, att kronans rätt till ifrågasvarande danaarfsmedel måtte till hans förmån efterskänkas, dervid sökanden framhållit, att Maria Christina Eriksson under sin mångåriga sjukdom på det ömmaste vårdats af sökanden och hans moder, hvarför den affidnas vilja säkerligen kunde antagas hafva varit, att sökanden skulle såsom erkänsla härför bekomma hennes qvarlätenskap; att denna hennes sista vilja blifvit af henne skriftligen upptecknad och vid flera tillfällen uttalad, ehuru något lagligt testamente icke förefunnes; att sökanden och Maria Christina Eriksson tänkt ingå äktenskap med hvarandra, men att den sistnämndas sjukdom därför lagt hinder i vägen; samt att sökanden icke egde annat, än hvad han genom arbete kunde förvärfva till sitt och sin sjuttiofemåriga moders uppehälle.

Med anledning af berörda ansökning har Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Södermanlands län afgifvit underdånigt utlåtande och dervid öfverlemnadt ett från magistraten i Strengnäs inhemtadt yttrande, deri magistraten, med vitsordande af sökandens uppgifter, tillika meddelat, att sökanden vore en utmärkt ordentlig och arbetsam man; och har Kongl. Maj:ts befallningshafvande, för egen del, enär Maria Christina Eriksson, ehuru hon icke i laga ordning borttestamenterat sin egendom, dock såväl skriftligen som muntligen förklaradt, att hennes tillgångar skulle efter hennes död tillfalla sökanden, samt de af denne till stöd för den underdåniga framställningen i öfrigt anförda omständigheter blifvit af magistraten vitsordade, tillstyrkt bifall till den underdåniga ansökningen. Derefter har kammaradvokatfiskalsembetet, som jemväl blifvit öfver ansökningen hördt, dels meddelat, att ifrågasvarande danaarfsmedel blifvit behörigen redovisade och efter afdrag af utanordnad aktoratsprovision uppginge till 852 kronor 91 öre, som i statskontoret innestode, dels ock, enär af ofvannämnda vid rådstufvurätten i Strengnäs den 20 maj 1895 företedda skriftliga förordnande äfvensom aflagda vittnesmål syntes framgå såsom otvifvelaktigt, att Maria Christina Eriksson afsett, att hennes qvarlätenskap skulle tillfalla sökanden, samt, särskildt med hänsyn till hvad i öfrigt blifvit i ärendet upplyst, billigheten syntes kräfvat, att Maria Christina Erikssons derom framställda önsknningar blefve förverkligade, tillstyrkt bifall till den underdåniga ansökningen.

Med afseende å hvad i ärendet sålunda förekommit vill Kongl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen att medgifva, att kronans rätt till ifrågasvarande danaarfsmedel må på sökanden öfverlätas.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kongl. nåd och ynnest städse väl bevågen.

O S C A R.

Hans Wachtmeister.

*Utdrag af protokollet öfver finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 10 december
1897.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern BOSTRÖM,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena grefve DOUGLAS,
Statsråden: herr friherre ÅKERHJELM,
 WIKBLAD,
 GILLJAM,
 friherre RAPPE,
 CHRISTERSON,
 ANERSTEDT,
 VON KRUSENSTJERNA,
 grefve WACHTMEISTER.

Departementschefen, statsrådet grefve Wachtmeister föredrog härefter:
En af skomakaren Carl Olof Zetterström gjord underdånig ansökning,
att kronans rätt till danaarf efter ogifta Maria Christina Eriksson från
Strengnäs måtte efterskänkas till sökandens förmån;
i anledning hvaraf underdånigt utlåtande afgifvits ej mindre af
Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Södermanlands län än äfven af kammar-
advokatfiskalsembetet, som dervid meddelat, att ifrågavarande danaarfs-

medel efter afdrag af utanordnad aktoratsprovision uppginge till 852 kronor 91 öre.

Med afseende å hvad i ärendet förekommit, tillstyrkte statsrådet, att Kongl. Maj:t måtte i nådig proposition föreslå Riksdagen att medgifva, att kronans rätt till ifrågavarande danaarfsmedel finge på sökanden öfverlätas.

Hvad statsrådet sålunda tillstyrkt behagade Hans Maj:t Konungen bifalla; och skulle nådig proposition till Riksdagen aflätas af den lydelse, bilagan litt. — vid detta protokoll utvisar.

Ex protocollo

Hjalmar Rettig.